

Sygn. akt II Ca 25/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Śliwa

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2022 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko P. G.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Pile

z dnia 18 listopada 2021 r.

sygn. akt I C 91/21

oddala apelację.

Agnieszka Śliwa

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego P. G.:

- 35.000 zł tytułem kapitału wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14 września 2020 r. do dnia zapłaty,
- 1.366,42 zł tytułem odsetek umownych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14 września 2020 r. do dnia zapłaty,
- 1.584,82 zł tytułem odsetek umownych karnych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14 września 2020 r. do dnia zapłaty,
- 0,70 zł tytułem kosztów opłat i prowizji

oraz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z 18 listopada 2021 r., wydanym w sprawie o sygn. akt I C 91/21, Sąd Rejonowy w Pile oddalił powództwo.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód, zaskarżając go w części oddalającej powództwo co do:

- dochodzonego przez powoda wartości wymagalnego i niespłaconego kapitału (35.000 zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie do 13 września 2020 r. do dnia zapłaty,
- odsetek umownych (1.366,42 zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14 września 2020 r. do dnia zapłaty,
- odsetek umownych karnych (1.584,82 zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14 września 2021 r. do dnia zapłaty.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 455 k.c. poprzez błędne zastosowanie i uznanie, że powództwo wniesione jest przedwcześnie, z uwagi na fakt, że roszczenie nie stało się wymagalne, podczas gdy powód jako dowód wymagalności dochodzonego roszczenia załączył wypowiedzenie umowy z 18 lipca 2019 r. wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru oraz wezwania do zapłaty poprzedzające złożenie przez bank oświadczenia o wypowiedzeniu umowy,
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż wypowiedzenie umowy dokonane przez powoda pismem z 18 lipca 2019 r. jest nieskuteczne, jako że bank naruszył bezwzględnie obowiązujący przepis art. 75c Prawa bankowego, nie poprzedzając wypowiedzenia umowy pouczeniem pozwanej o prawie do złożenia wniosku o restrukturyzację, podczas gdy powyższe uchybienie nie skutkuje bezwzględną nieważnością wypowiedzenia umowy kredytu.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w zakresie zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda:
  - a) kwoty kapitału 35.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13 września 2020 r. do dnia zapłaty;
  - b) kwoty odsetek umownych (1.366,42 zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14 września 2020 r. do dnia zapłaty;
  - c) odsetek umownych karnych (1.584,82 zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14 września 2021 r. do dnia zapłaty;
2. ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia;
3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za I i II instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy jako ponownie rozpoznający sprawę w granicach zaskarżenia, na podstawie art. 382 k.p.c. w pełni podzielił dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w aktach, poczynione na tej podstawie ustalenia faktyczne, uznając je za własne, jak i wyrażoną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocenę prawną, przyjmując tym samym, że zarzucane apelacją uchybienia są nieuzasadnione.

Wbrew ocenie wyrażonej przez apelującego, zasadnie Sąd Rejonowy uznał, że nie wykazał on wymagalności dochodzonego pozwem roszczenia, gdyż nie wykazał skuteczności wypowiedzenia pozwanemu umowy kredytu odnawialnego.

Aby mogło dojść do skutecznego wypowiedzenia pozwanemu umowy kredytu, bank powinien był w pierwszej kolejności doręczyć pozwanemu wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2 w zw. z ust. 5, tj. wezwanie do dokonania spłaty, w terminie nie krótszy niż 14 dni roboczych wraz z informacją o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Następnie bank powinien był odczekać do upływu terminu na spłatę zadłużenia i złożenie wniosku restrukturyzacyjnego, a dopiero potem mógł dokonać wypowiedzenia umowy pożyczki. Zaznaczyć trzeba, że mimo iż umowa została zawarta przed wprowadzeniem w dniu 27 listopada 2015 r. art. 75c do ustawy Prawo bankowe, to jednak, zważywszy że wypowiedzenie było dokonywane w czasie jej obowiązywania przepis ten miał pełne zastosowanie do wiążącego strony stosunku prawnego. Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 18 czerwca 2021 r. w sprawie IV CSKP 92/21. Z brzmienia art. 12 ustawy z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw wynika, że artykuł 75c Prawa bankowego odnosi się także do umów kredytowych zawartych przed wejściem w życie tej nowelizacji. Przepis ten bowiem nałożył na banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe obowiązek dostosowania swojej działalności do wymagań określonych w art. 75c w terminie 30 dni od dnia jego wejścia w życie. Właśnie także imperatywne brzmienie art. 12 noweli z dnia 25 września 2015 r. wskazuje, że przewidziana w art. 75c procedura musi poprzedzać wypowiedzenie umowy kredytu. Wolą ustawodawcy było zatem, aby z dniem wejścia w życie znowelizowanych przepisów, każde wypowiedzenie przez bank umowy o kredyt z powodu opóźnienia się kredytobiorcy ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu poprzedzone było obligatoryjnymi czynnościami banku wymienionymi w art. 75c ust. 1-3 (por. też uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 9 kwietnia 2018 r. w sprawie I ACa 1055/17).

W przypadku natomiast, gdy powyższe czynności nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy nie wywołuje skutków prawnych. W szczególności nie prowadzi ona do wymagalności wierzytelności banku o spłatę tej części kredytu, co do której kredytobiorca nie pozostawał w opóźnieniu.

Stanowisko to jest ugruntowane w orzecznictwie i Sąd Okręgowy je w pełni akceptuje. Rozbieżności dotyczą natomiast tego, czy naruszenie przez bank wymogów z art. 75c Prawa bankowego skutkuje nieważnością wypowiedzenia w rozumieniu art. 58 § 1 k.c. (tak np. Sąd Apelacyjny w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z 29 czerwca 2021 r. I ACa 833/20, Sąd Apelacyjny w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z 17 listopada 2020 r. V ACa 434/20), czy też jego bezskutecznością (tak np. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 czerwca 2021 r. IV CSKP 92/21, Sąd Apelacyjny w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z 7 września 2021 r., I ACa 1305/18). Nie zmienia to jednak wniosku o tym, że poinformowanie kredytobiorcy o uprawnieniach wynikających z art. 75c Prawa bankowego, musi poprzedzać złożenie przez bank oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, aby mogło zostać ono uznane za skuteczne.

W orzecznictwie trafnie przyjmuje się też, że z uwagi na charakter art. 75c ustawy Prawo bankowe, wypowiedzenie umowy kredytu nie może być konwalidowane poprzez doręczenie pozwanemu odpisu pozwu. Sprzeciwiają się temu zarówno charakter prawny wypowiedzenia umowy kredytu, jego skutki, jak również brak spełnienia rygorów wynikających z treści przytoczonego artykułu (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 sierpnia 2019 r. I ACa 466/18, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 marca 2019, V ACa 609/18, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 stycznia 2019 r. V ACa 93/18). Wypowiedzenie umowy kredytowej stanowi bardzo dotkliwie dla kredytobiorców uprawnienie kształtujące banku w stosunku kredytowym, bo jego wykonanie może doprowadzić do zakończenia tego stosunku przed pierwotnie ustalonym okresem spłaty kredytu. W związku z tym nie może być ono wykonane w sposób nagły, zaskakujący dla kredytobiorcy, nawet jeżeli istnieją podstawy do jego podjęcia zgodnie z treścią umowy kredytowej (por. również wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27 marca 2019 r., I AGa 147/18).

Powód wywodził roszczenie z wypowiedzenia umowy kredytu, które miało nastąpić pismem z 18 lipca 2019 r., doręczonym pozwanemu 5 sierpnia 2019 r., co wynika również z oświadczenia pełnomocnika powoda złożonego na rozprawie 28 października 2021 r. Wypowiedzenie to, zdaniem strony powodowej, miało być poprzedzone wezwaniami datowanymi na 21 maja 2019 r., a następnie 18 czerwca 2019 r.

Odnosząc się kolejno do wyżej wskazanych pism, Sąd Okręgowy zauważa, że pozwany w toku postępowania przeczył, aby otrzymał wezwanie do zapłaty z 21 maja 2019 r. Powód natomiast nie przedstawił dowodu, że takie doręczenie faktycznie nastąpiło. Co prawda na złożonym do akt sprawy piśmie znajduje się numer nadania korespondencji, jednak za jego pośrednictwem w systemie śledzenia przesyłek, przesyłki takiej nie odnaleziono. Co więcej, nieudana próba odnalezienia korespondencji w systemie śledzenia przesyłek została zasygnalizowana pełnomocnikowi powoda przez Przewodniczącą na rozprawie 28 października 2021 r. Powód jednak do tej okoliczności się nie ustosunkował. Tym samym, pomijając nawet fakt, że złożone z apelacją dowody były spóźnione (art. 381 k.p.c.), załączone do niej potwierdzenie nadania przesyłki z 22 maja 2019 r. pozostawało bez żadnego znaczenia dla wyniku sprawy. Pod wskazanym w nim numerem, brak jest danych dotyczących wskazanej przez powoda korespondencji.

Należy też zauważyć, że w wezwaniu do zapłaty z 21 maja 2019 r. mowa jest o możliwości restrukturyzacji zobowiązania i możliwości kontaktu w tym przedmiocie z bankiem w terminie 14 dni. Nie zawarto w nim natomiast informacji, że brak spłaty powstałego zadłużenia w określonym terminie 14 dni skutkować będzie wypowiedzeniem umowy. Mowa jest w nim jedynie o ewentualnych działaniach windykacyjnych, czy naliczaniu odsetek karnych, ale nie sposób tych działań uznać za tożsame z informacją o zamiarze rozwiązania zawartej przez strony umowy w drodze jej wypowiedzenia przez bank.

Z kolei wezwanie do zapłaty z dnia 18 czerwca 2019 r. zostało doręczone pozwanemu w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią – art. 61§1 k.c. (na k. 22 znajduje się kopia awizowanej przesyłki, zwróconej do nadawcy). Tym samym dowód z załączonego do apelacji wyciągu z księgi nadawczej powoda był nie tylko spóźniony, lecz i zbędny. Nie zmienia to jednak faktu, że w piśmie tym, choć zaznaczono, że w związku z zadłużeniem bank rozważa wypowiedzenie umowy, to jednak nie zawarto w nim jakiejkolwiek informacji o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Nadto, zarówno w przypadku wezwania z 21 maja 2019 r., jak i z 18 czerwca 2019 r. nie można przyjąć, aby wskazywane w nich zadłużenie istniało. Sąd Rejonowy uznał bowiem za abuzywne pobrane od pozwanego prowizje za przedłużenie umowy, za podwyższenie limitu i opłaty za ubezpieczenie, które łącznie znacznie przekraczały wysokość zadłużenia. Skoro tak, to je umniejszały, prowadząc w rzeczywistości do stanu, w którym zadłużenie nie istniało. Tymczasem apelacja do tych kwestii w ogóle się nie odnosi i nie przedstawia wobec tego wnioskowania Sądu I instancji żadnych zarzutów.

Wszystko to sprawia, że Sąd Rejonowy nie naruszył przepisów wskazanych w apelacji i prawidłowo uznał, że następujące po ww. wezwaniach wypowiedzenie nie skutkowało rozwiązaniem umowy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezasadną na podstawie art. 385 k.p.c.

Agnieszka Śliwa